

Elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen elintarvikkeista annettavia tietoja koskevasta määräys ja uhkasakon asettaminen, Golden Food Oy

VD/7036/11.02.01.06/2024

JV/KH/U-MK

Empire Market Tikkurilaan tehtiin Oiva-tarkastus 8.5.2024. Tarkastuksella havaittiin, että pakkaamattomista ja pakatuista elintarvikkeista ei ollut saatavilla elintarvikesäännösten edellyttämiä tietoja suomeksi tai ruotsiksi. Asian korjaamiseksi annettiin määräaika 16.8.2024.

Kohteeseen tehtiin seurantatarkastus 22.8.2024 puutteellisten elintarviketietojen vuoksi. Seurantatarkastuksella havaittiin, että pakkaamattomista elintarvikkeista ei ollut annettu riittäviä tietoja suomeksi tai ruotsiksi loppukuluttajalle. Tarkastuksella käytiin läpi myös 76 pakatun tuotteen pakkausmerkinnät, joista 54:ssä ei ollut suomen- ja ruotsinkielisiä pakkausmerkintöjä.

Toimijalle annettiin elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukainen elintarvikkeista annettavia tietoja koskeva määräys 14.10.2024. Määräyksen mukaan myynnissä olevista elintarvikkeista oli annettava elintarvikesäännösten mukaiset tiedot suomeksi ja ruotsiksi 15.11.2024 mennessä.

Toimija pyysi 13.10.2024 sähköpostitse lisää aikaa elintarviketietoihin liittyvien epäkohtien korjaamiseksi. Lisää aikaa myönnettiin 13.12.2024 asti ja lisäajan myöntämisestä tehtiin uusi päätös 24.10.2024.

Määräyksen noudattamista koskeva seurantatarkastus tehtiin 19.12.2024. Tarkastuksella havaittiin, että joihinkin pakkaamattomista elintarvikkeisiin oli lisätty elintarvikkeen nimi- ja alkuperämaatiedot, mutta suurimmasta osasta ne puuttuivat. Tarkastuksella käytiin läpi 60 tuotteen pakkausmerkinnät. Tarkastetuista tuotteista 35:stä puuttuivat suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 18.2.2025 § 23

Ympäristöpalveluiden päällikön esitys:

Päävelvoite:

Toimijan täytyy saattaa elintarvikkeista annettavat tiedot säännösten mukaisiksi 8.6.2025 mennessä.

Uhkasakon asettaminen

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto asettaa elintarvikelain (297/2021) 68 §:n nojalla päävelvoitteen tehosteeksi 10 000 euron uhkasakon.

Jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä, voidaan uhkasakko tuomita uhkasakkolain (1113/1991) 10 §:n nojalla maksettavaksi.

Perustelut

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 834/2014 6 §:n mukaan pakkaamattomista elintarvikkeista on elintarvikkeen luovutuspaikassa annettava loppukuluttajalle tieto kaikista elintarvikkeen valmistuksessa käytetyistä ja lopullisessa elintarvikkeessa edelleen jossain muodossa olevista ainesosista, jotka ovat elintarviketietoasetuksen (EU) N:o 1169/2011 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan tarkoittamia allergioita ja intoleransseja aiheuttavia aineita tai tuotteita. Ainesosat on ilmoitettava elintarvikkeen nimellä niin, että käy ilmi elintarviketietoasetuksen liitteessä II mainitun aineen tai tuotteen nimi.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 834/2014 7 §:ssä säädetään, että pakkaamattomasta elintarvikkeesta on vähittäismyyntipaikassa annettava loppukuluttajalle 6 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi seuraavat tiedot:

- 1) elintarvikkeen nimi;
- 2) elintarvikkeen ainesosat siten kuin elintarviketietoasetuksessa säädetään tai muulla vastaavalla selkeällä tavalla;
- 3) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin elintarviketietoasetuksessa tai sen nojalla säädetään tai siten kuin muussa Euroopan Unionin lainsäädännössä säädetään;
- 4) tarvittavat käyttö- ja säilytysohjeet.

Kaikkia elintarvikkeita koskevat yleiset pakkausmerkintävaatimukset on esitetty EU:n elintarviketietoasetuksessa eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille. Pakolliset elintarviketiedot on esitetty asetuksen IV luvussa. EU:n elintarviketietoasetuksen IV luvun 15 artiklan kohdan 2 mukaan jäsenvaltiot, joissa elintarviketta pidetään kaupan, voivat omalla alueellaan myös määrätä, että tiedot on annettava yhdellä tai useammalla unionin virallisella kielellä.

Suomessa pakollisten elintarviketietojen kielivaatimuksista säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 834/2014 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille. Asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan valmiiksi pakatun elintarvikkeen pakolliset pakkausmerkinnät on kaksikielisessä kunnassa myytäviin tai muuten luovutettaviin elintarvikkeisiin tehtävä ainakin suomen ja ruotsin kielellä.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Koska Golden Food Oy ei ole noudattanut 1. kaupungineläinlääkäriin antamaa elintarvikelain 55 §:n mukaista määräystä, kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston on tarpeen asettaa toimijalle uhkasakko epäkohtien poistamiseksi.

Elintarvikelain 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa elintarvikelain nojalla annettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai teettämis- ja keskeyttämishallalla. Uhkasakosta sekä teettämis- ja keskeyttämishallasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Sovellettavat oikeusohjeet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 625/2017 virallisesta valvonnasta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille

Elintarvikelaki 297/2021; 1, 6, 15, 27, 55, 68, 75, 78§

Hallintolaki 434/2003; 34, 36 §

UHKasakkolaki 1113/1990; 1, 4, 6, 7, 8, 22, 23, 24 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 834/2014; 4, 6, 7 §

Päätös:

Hyväksyttiin ympäristöpalveluiden päällikön esitys.

Liitteet:

- Viranhaltijapäätös 14.10.2024

- Viranhaltijapäätös 24.10.2024

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus
Ote: Toimija

Muutoksenhakuohje: Muutoksenhakuohje 11. Valitus Helsingin hallinto-oikeudelle

Lisätiedot:

1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 724 8590
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)